

Forumul România-Republica Moldova
În domeniul justiției
Reforma justiției și lupta împotriva corupției în perspectivă europeană
Chișinău, 10-11 noiembrie 2016, Ediția I

Discursul doamnei Raluca-Alexandra PRUNĂ,
Ministrul Justiției al României

Stimate domnule Ministru,
Excelența Voastră,
Dragi invitați,

Este un privilegiu să mă adresez domniilor voastre la prima ediție a Forumului România-Republica Moldova în domeniul Justiției.

Doresc în primul rând să mulțumesc domnului ministru CEBOTARI și colegilor din cadrul Ministerului Justiției de la Chișinău, tuturor colegilor din România și Republica Moldova care, într-un exercițiu impresionant de solidaritate, au răspuns invitației celor doi miniștri ai Justiției. A devenit astfel posibilă îndeplinirea principalului rezultat al discuțiilor din luna august a acestui an, avute cu domnul Vladimir CEBOTARI și alți reprezentanți ai principalelor instituții cu atribuții în domeniul Justiției din Republica Moldova, atunci când m-am deplasat la Chișinău făcând parte din delegația condusă de Prim-ministrul Dacian CIOLOȘ.

Sunt convinsă că legăturile indisolubile dintre România și Republica Moldova au fost principalul factor coagulant care a reunit astăzi cele mai importante instituții, precum și reprezentanți ai profesiilor liberale cu atribuții în domeniul Justiției. Aceasta întrucât relația cu Republica Moldova este o temă de larg și durabil consens la nivelul clasei politice, dar și al societății românești. Îmi face plăcere, totodată, să salut participarea unor importante organizații ale societății civile din Republica Moldova și România, care s-au dovedit parteneri serioși în promovarea statului de drept, a independenței justiției și a luptei împotriva corupției.

Doamnelor și Domnilor,

Cooperarea bilaterală în domeniul justiției are valențe strategice și reprezintă o componentă esențială pentru implementarea Parteneriatul Strategic dintre România și Republica Moldova.

România este interesată de stabilitatea și modernizarea Republicii Moldova, precum și de consolidarea instituțiilor și de menținerea parcursului său european.

Pentru îndeplinirea acestui obiectiv, am dezvoltat o colaborare bilaterală aprofundată. Relația dintre România și Republica Moldova beneficiază de cel mai bogat instrumentar de acorduri de cooperare în materie, la nivelul majorității instituțiilor participante astăzi la acest eveniment.

Împreună cu domnul ministru CEBOTARI am inițiat acest Forum pentru a crea cea mai mare platformă de dialog în domeniul Justiției dinte cele două țări și a duce și mai departe modalitățile de dialog și cooperare în beneficiul ambelor state și al cetățenilor lor. Aceasta este de fapt cea mai mare platformă de dialog creată în plan bilateral de România, în domeniul Justiției în raport cu oricare alt stat.

Stimați colegi,

Prin agenda de politică internă asumată, semnarea Acordului de Asociere și a Acordului de Liber Schimb Cuprinzător și Aprofundat, și prin negocierile cu Fondul Monetar Internațional, Republica Moldova a optat pentru un parcurs complex de reforme politice, economice și sociale, care să răspundă dorințelor și așteptărilor legitime ale cetățenilor.

Pe termen scurt, Republica Moldova și cetățenii săi vor avea de făcut față unor provocări importante, atât în plan politic, cât și socio-economic. Din această perspectivă, este necesar ca abordarea pragmatică să se regăsească pe toate palierele acțiunii României față de Republica Moldova, inclusiv în domeniul Justiției.

Doresc să evidențiez că în tot acest proces de reformă, modernizare și consolidarea a instituțiilor statului, justiția și lupta anti-corupție joacă un rol crucial.

Ne așteptăm cu toții (România, UE și alți parteneri internaționali) la un angajament serios al Republicii Moldova față de programul de reforme, iar progresele înregistrate la Chișinău trebuie continuate. Este timpul faptelor. Cred că aceasta este și așteptarea cetățenilor din Republica Moldova. Din punctul meu de vedere, organizarea acestui Forum la Chișinău împreună cu ministrul Cebotari, confirmă faptul că mesajele și așteptările partenerilor internaționali și ale cetățenilor Republicii Moldova au fost înțelese.

Procesul de reforme trebuie însă să continue și să meargă în profunzime, în special în domeniile relevante pentru cetățenii Republicii Moldova: în primul rând prin combaterea corupției și reforma justiției și a administrației publice, iar apoi prin însănătoșirea sistemului bancar, stabilizarea situației economice și ameliorarea mediului de afaceri și atragerea de investiții, domenii care nu pot progresa fără un progres cert al Justiției sub toate aspectele sale.

Prin abordarea pragmatică din ultimul an s-a reușit repornirea motorului reformelor în Republica Moldova și s-au făcut pași către restabilirea credibilității sale internaționale. Autoritățile de la Chișinău, împreună cu cetățenii din Republica Moldova trebuie să vegheze

la păstrarea și dezvoltarea acestei credibilități deopotrivă. Efortul trebuie îndreptat acum spre fixarea în ADN-ul instituțional al Republicii Moldova a reperelor esențiale de care depinde modernizarea sa în spirit european. Doar astfel se poate îmbunătăți nivelul de trai al cetățenilor și va fi recâștigată încrederea.

În ce ne privește, în această etapă considerăm importante:

- Implementarea practică a reformelor adoptate în plan legislativ și consolidarea instituțiilor cu rol de reglementare;
- Confirmarea, prin acțiuni concrete, a sustenabilității și ireversibilității reformelor în Republica Moldova.

Stimați colegi și

Dragi participanți,

Este ușor de discutat pe marginea eficienței justiției în termenii unor democrații vechi și consolidate. E mai complicat de vorbit despre reforma justiției din interiorul democrațiilor noi. Mă refer la acele democrații care au traversat experiențe dificile și care au făcut sacrificii profunde pentru formarea unui stat de drept solid și pentru realizarea unui sistem juridic eficient. Acesta este și cazul României. Acesta este și cazul Republicii Moldova. Sunt profund conștientă de sacrificiul făcut atât de profesioniști cât și de cetățeni.

Reforma justiției și lupta împotriva corupției nu pot avea loc în absența consensului politic și cetățenesc; în absența parteneriatelor între autorități, profesii liberale, organizații internaționale și societatea civilă; în absența participării cetățenilor; în absența formulării corecte a politicilor publice; în absența implementării măsurilor planificate, a monitorizării, evaluării și corectării lor; ori în absența unei comunicări a progreselor obținute pe înțelesul tuturor. O reformă a justiției va fi o reformă adevărată în măsura în care cetățenii și autoritățile o înțeleg și o acceptă și tocmai de aceea este nevoie uneori de un plus de comunicare și de explicare.

Statele cu democrații consolidate din Europa și Uniunea Europeană ca întreg au fost și vor rămâne motoare ale reformei sistemelor de justiție și ale luptei împotriva corupției din noile democrații europene. Consider că experiența noastră este și va continua să fie utilă instituțiilor din Republica Moldova și, pe această bază, suntem bucuroși că putem colabora pentru a împărtăși lecțiile învățate și cele mai bune practici. România este dispusă a oferi sprijinul necesar Republicii Moldova, într-o manieră structurată și graduală, în strânsă corelare cu eforturile întreprinse la Chișinău pentru asumarea și aplicarea reformelor ce țin de justiție, statul de drept și lupta împotriva corupției.

Mă folosesc de acest prilej pentru a împărtăși cu dumneavoastră îndeplinirea celor două obiective strategice în domeniul Justiției asumate de către Prim-ministrul României în actualul program de guvernare. Fac referire la aceste acțiuni întrucât ele pot reprezenta un exemplu de bune practici, pe care suntem dispuși să îl împărtășim cu colegii noștri de la Chișinău în măsura în care sunt considerate necesare și relevante pe plan intern. Primul dintre aceste obiective a fost elaborarea Strategiei Naționale Anti-corupție 2016-2020.

SNA este rezultatul unui amplu proces de consultare publică, dezbateri și întâlniri tehnice.

Pentru redactarea documentului strategic, Ministerul Justiției a organizat întâlniri cu reprezentanții instituțiilor publice centrale și locale, cu autorități independente și instituții

anti-coruþie, cu mediul de afaceri ŝi societatea civilă. La aceste întâlniri au participat peste 90 de instituþii publice, organizaþii non-guvernamentale, asociaþii ale mediului de afaceri, precum ŝi companii de stat ŝi private.

Cel de-al doilea obiectiv strategic al Guvernului în domeniul justiþiei, corelat în mod direct cu Strategia Naþională Anticoruþie, a fost operaþionalizarea Agenþiei de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate (ANABI). Am atins acest obiectiv iar acum lucrăm la dezvoltarea agenþiei. Rolul acesteia este unul esenþial în recuperarea prejudiciilor ŝi a produselor infracþiunilor ŝi, astfel, în returnarea banilor la bugetul de stat. România este printre primele cinci jurisdicþii europene în materie de măsuri asigurătorii. Vrem să transmitem astfel mesajul clar că nu este suficientă condamnarea la executarea unei pedepse cu închisoarea. Actul de justiþie penală poate fi considerat îndeplinit doar atunci când societăþii i se returnează ceea ce i s-a furat.

Doamnelor ŝi domnilor,

Ne aflăm la un eveniment premieră. Peste 40 de participanþi din 16 instituþii ŝi organizaþii din România din domeniul Justiþiei, plus Ambasada României, precum ŝi reprezentanþi ai societăþii civile de la Bucureşti au venit la Chişinău pentru a transmite un mesaj ferm de solidaritate cu autorităþile, colegii ŝi cetăţenii din Republica Moldova. Ne aflăm la un eveniment istoric pentru justiþia din cele două ţări, aşa cum ştiu că ne aflăm într-un moment istoric în acest moment pentru Republica Moldova ŝi cetăţenii săi.

România rămâne pe mai departe un partener de încredere al Chişinăului pe traseul său european. Reuşita în acest proces depinde însă în primul rând de autorităþile din Republica Moldova ŝi **de cetăţenii săi** care nu trebuie să rămână indiferenþi, ci participativi, alcătuind o veritabilă ŝi puternică societate civilă.

Vă mulþumesc ŝi doresc mult succes lucrărilor acestui Forum.